

YRITYSVASTUURAPORTTI 2013

Suomen Erillisverkot -konserni

SISÄLTÖ

3	PÄÄKIRJOITUS VASTUUSAVOTASSA
3	YRITYSVASTUURAPORTIN VIITEKEHYS
4	SUOMEN ERILLISVERKOT
4	Hallinto
5	ERILLISVERKKOJEN VUOSI 2013
6	VUOSI 2013 LUKUINA
7	TOIMITUSJOHTAJAN HAASTATELLEU HYVÄLLÄ SYKKEELLÄ
8	Erillisverkkojen arvot
9	OLENNAISUUDEN MÄÄRITTELY JA ARVOT
10	Erillisverkkojen arvoketju
10	Hankinnat
11	YRITYSVASTUUN JOHTAMINEN
12	Strategia johtamisen taustalla
12	Johtamisen vuosikello
13	Jatkuvuuden hallinta
14	SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ
16	Asiakastyytyväisyys
17	TURVALLISET JA TOIMINTAVARMAT TIETOLIIKENNEPALVELUT
18	Huoltovarmuus
19	Toimintavarmuus
20	Varautuminen poikkeustilanteisiin
21	CASE 1 MAAN ALTA JA PUIDEN LATVOJA HIPOEN
22	CASE 2 KUN KAUNOTTARESTA TULEE HIRVIÖ
23	VASTUULLINEN JA MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ
23	Henkilöstöjohtaminen ja -politiikka
23	Henkilöstön määrä ja vaihtuvuus
23	Koulutus ja kehittyminen
24	Erven henkilöstö 2013
25	Palkitseminen
25	Työterveys ja -turvallisuus
25	Tasa-arvo
26	CASE 3 TYÖTÄ, JOLLA ON TARKOITUS
28	YMPÄRISTÖVASTUU
28	Energiatehokkuus
28	Vedenkulutus
28	Muita toimia
29	CASE 4 SUOJASSA LEIJONAVERKOISSA
31	TALOUELLISET TAVOITTEET
31	Suorat taloudelliset vaikutukset
32	Maksetut verot
33	Investoinnit

MARIA KUULA

JUSSI AUKIA

KATARINA SALMISALO

RAPORTIN TOIMITUSNEUVOSTO

Päätoimittaja:

Katarina Salmisalo

Toimitusneuvosto:

Heidi Hyykoski, Eino Jauhainen,
Minna Järvinen, Tuija Karkila,
Sami Kilkkilä, Antti Koponen,
Timo Lehtimäki, Mari Lindfors,
Juho Luoma Kristina Stenius,
Mari Suokari-Pärssinen,
Kati Tammilehto, Esa Wörlin

Kannen kuva: Jarno Mela, Lehtikuva

YHTEYSTIEDOT JA PALAUTE

Suomen Erillisverkot Oy

Tekniikantie 4 B, PL 357, 02151 Espoo

Puhelin 0207 400 500

Faksi 0207 400 501

viestinta@erillisverkot.fi

VASTUUSAVOTASSA

Kun viime syksynä sain tehtäväkseni koordinoida Suomen Erillisverkot -konsernin (myöhemmin Erillisverkot) kolmannen yritysraportin, aloitin työn luonnollisesti googlaamalla. Hakusanani oli ”vastuu”. Muutamien klikkauksien jälkeen löysin itseni savotta- ja uittomiesten maailmasta. Uittomiehille vastuu on liittynyt niin sanottuun tukkisumaan ja sen selvittämiseen. Vastuu on tarkoittanut joen poikki vedettyä puomia, joka on estänyt puiden kautumista ja hillinnyt näin tukkisumaa.

Vastuupuomi on rajannut tietyn alueen ja helppottanut uittotyötä. Samalla tavalla yritysraportti rajaa ja kokoaa sisälleen Erillisverkkojen yritysraportin kannalta olennaiset asiat. Mielestäni yritysraportin perimmäinen tarkoitus, eli ihmisten ja koko maapallon hyvinvoinnin edistäminen, toteutuu parhaiten, kun yritykset keskittyvät niihin alueisiin ja haasteisiin, joihin ne voivat itse vaikuttaa ja joilla on vaikutusta. Myös rajan vetäminen yritysraportoinnissa on vastuuta.

Erillisverkoissa käynnistettiin jo viime syksynä yritysraportin olennaisuuksien uudelleen tarkastelu, rajan vetäminen. Olennaisiksi teemoiksi nousivat turvalliset ja toimintavarmat tietoliikennepalvelut (ks. sivu 17) sekä motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö (ks. sivu 23). Erillisverkkojen raportointi keskittyy näihin teemoihin.

Pelkästään olennaisuuksista puhuminen ei kuitenkaan riitä, vaan tarvitaan tekoja. Erillisverkoissa vastuu on osa kaikkia toimintatapoja, prosesseja ja käytäntöjä – osa ”eriveläisyyttä”. Olisi imagopeliä väittää, että kaikki tässä savotassa on jo valmista. Päinvastoin: vastuullisuus on jatkuvaa yrityksen ja itsensä kehittämistä ja arvioimista.

Katariina Salmisalo
viestintäsuunnittelija

VILLE RINNE

Yritysraportin viitekehys

Erillisverkkojen yritysraportti kattaa tiedot vuodelta 2013. Raportointijakso on tilikausi, ja raportti kattaa konsernin oman toiminnan.

Erillisverkot käyttää yritysraportin raportoinnissaan viitekehysenä listaamattomille valtiomisteisille yhtiöille tarkoitettua raportointimallia. Lisäksi raportoinnissa on hyödynnetty GRI:n (Global Reporting Initiative) G4-raportointiviitekehystä sekä soveltuvin osin GRI:n teletoimialalle

tarkoitettua lisäosan (Telecommunications Sector Supplement) tunnuslukuja. Yritysraportin asiantuntija Ratkaisutoimisto Vinhasta on tarkastanut raportoinnin vastaavuuden GRI G4-ohjeistoon ja vahvistaa raportin täyttävän suppean sovellustason vaatimukset.

Yritysraportin datan kerää Erillisverkkojen eri asiantuntijoista koostuva työryhmä. Raportin koordinoinnista vastaa viestintä.

SUOMEN ERILLISVERKOT

Suomen Erillisverkkojen tehtävänä on turvata yhteiskuntamme kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluja kaikissa olosuhteissa. Konsernin osaaminen keskittyy turvallisen tietoliikenteen ratkaisuihin sekä infrastruktuuriratkaisujen tuottamiseen konesali-, tietoliikenne- ja palvelinohellipalveluille.

Toiminta sisältää valtakunnallisen viranomaisradioverkko virven operoinnin sekä radiopäätelaite- ja huoltotoiminnan. Konserni tarjoaa myös johtojen sijaintitietoa muun muassa maanrakennusyrityksille, kunnille sekä viranomaisille.

Valtioneuvoston toukokuussa 2011 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti hallinnon turvallisuusverkokohanke tuven infrastruktuuri ja sopimukset keskittää valtioneuvoston kanslian alaiselle valtion kokonaan omistamalle Suomen Erillisverkot -konsernille.

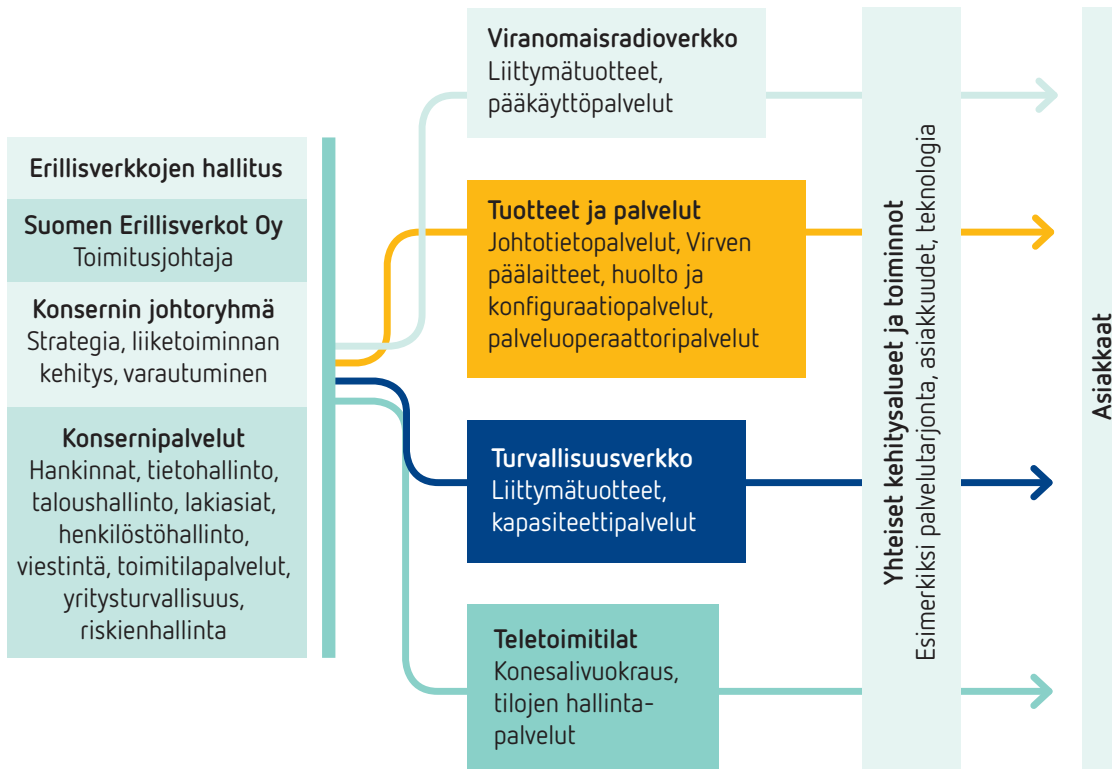
Konsernin liikevaihto oli vuonna 2013 38,5 miljoonaa euroa ja henkilöstön lukumäärä on 110. Vuosien 2014–2015 aikana konsernin liikevaihdon on arvioitu kaksinkertaistuvan ja henkilöstön kolminkertaistu-

van. Asiakkaita ovat esimerkiksi pelastustoimi, poliisi, puolustusvoimat, hätäkeskuslaitos, sosiaali- ja terveystoimi, rajavartiolaitos sekä huoltovarmuus-kriittiset yritykset.

HALLINTO Erillisverkkoihin kuuluvat Suomen valtion sataprosenttisesti omistama Suomen Erillisverkot Oy ja sen kokonaan omistamat tytäryhtiöt Suomen Virveverkko Oy, VIRVE Tuotteet ja Palvelut Oy, Suomen Turvallisuusverkko Oy, Leijonaverkot Oy sekä Johtotieto Oy. Leijonaverkot Oy omistaa lisäksi seuraavien yhtiöiden koko osakekannan: Kiinteistö Oy Oulun Posteljooni, Kiinteistö Oy Porin Leijona ja Kiinteistö Oy Perkiöntie 2.

Emoyhtiö Suomen Erillisverkot Oy vastaa konsernin yhteisistä hallintopalveluista ja koordinoi liiketoiminnan kehitystä. Emoyhtiö vastaa myös riskienhallinnan ja turvallisuuden konsernilajaisuudesta koordinoinnista. Liiketoimintoja on neljä: Viranomaisradioverkko, Tuotteet ja Palvelut, Teletoimitilat ja Turvallisuusverkko.

Liiketoiminnan rakenne

ERVEN VUOSI 2013

Timo Lehtimäki Erillisverkkojen toimitusjohtajaksi 1/2013

350

Virven tukiasemapaikkojen ja tukiasemien siirtoyhteysien muutostyöt jatkuvat (1>/2013) Vuoden 2013 aikana toteutettiin 350 tukiaseman uusiminen sekä antennien korotukset.

TUVE

5/2013 Hallituksen esitys TUVE-laiksi annetaan eduskunnalle

4/2013 Konsernin johtoryhmän ja organisaation uudistus. Konsernipalvelujen uudelleen organisointi.

1MW

Uuden 1MW-konesalihankkeen käynnistäminen pääkaupunkiseudulla 5/2013

8/2013 Viranomaisradioverkon ohjelmistotaso 6.0 -päivitys

8/2013 Stuve Road Show, infokiertue Puolustusvoimilta Erillisverkkoihin siirtyvälle henkilöstölle starttaa.

10/2013 Konsernistrategian päivitys "Turvaamme yhteiskunnan kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluja"

10/2013 Viranomaisradioverkko yhtiötetään

11/2013 Eino-myrsky vei sähköt yli 200 000 taloudelta.

12/2013 Turvallisuusverkko-liiketoiminnalle asetetut minimikriteerit saavutetaan

12/2013 Seija-myrskyssä keskituuli puhalsi paikoin 30,7 m/s, kun vastaava "ennätys" on 31 m/s.

VUOSI 2013 LUKUINA

280 h/vko

Ryhmäpuheluiden määrä Virve-verkossa (tässä ajassa autolla ajaisi 80 km/h vauhdilla yli puoliväliin maailman ympäri)

33 §

hallituksen esityksessä 54/2013 TUVE-laiksi.

38,5 milj. €

konsernin liikevaihto (summalla voisi ostaa 1260 keskihintaista henkilöautoa)

Töissä Erillisverkoissa (erveläisistä saisi 21 ketjua jääkiekkopeliin)

20 MW

Varavoimateho Leijonaverkkojen laitesuojissa (vastaa 3000 saunankiukaan tehoa)

110 hlö

80 000 m²

Leijonaverkkojen laitesuojien pinta-ala (tämä on 13 jalkapallokentän kokoinen alue)

Lyhytsanomien määrä Virve-verkossa (mikäli nämä sanomat kirjoitettaisiin tekstiviestinä käsin (15 s/ viesti), aikaa kuluisi yhdeltä henkilöltä noin 840 viikkoa)

yli 10 000

yhteydenottoa vuosittain Johtotietoon sijaintiselvityksiin liittyen (jos jokainen yhteydenotto tulostettaisiin A4-paperille, saataisiin 3 km mittainen jono)

34 milj. /vko

n. 300 000 km

Johtotiedon näyttöpalvelussa olevien kaapeleiden määrä (tämä vastaa 7110 täysimittaista maratonia)

TOIMITUSJOHTAJAN HAASTATELU

PENTTI HOKKANEN

HYVÄLLÄ SYKKEELLÄ

Toimitusjohtaja **Timo Lehtimäen** katse on terävä. Kahvikuppi on puolillaan teetä. Innokkaalla pyöräilymiehellä on jäänyt lenkkarit jalkaan.

Lehtimäki on luotsannut Erillisverkkoja vuoden 2013 alusta lähtien – välillä tyynessä, välillä kovemmassa aallokossa. Kun häntä pyytää summaamaan kyseistä vuotta, hän jää pohtimaan tapahtumien runsautta.

Lehtimäen mukaan jokaisella liiketoiminta-alueella on tapahtunut ”hyvällä sykkeellä”: turvallisuusverkko-liiketoiminnan kyvykkyyden nosto; teletoitiloiden hallintapalveluun liittyvä suunnittelu ja neuvottelu; viranomaisradioverkon kehitys- ja ylläpitoinvestoinnit, tuotteet ja palvelut -liiketoiminnan suunnitelmat virtuaalioperoinnin malleista; Johtotiedon palvelukehitys; konsernipalvelujen kehittäminen. Listaa vuoden 2013 tapahtumista voisi syventää ja jatkaa paljon pidemmällekin.

– Vuosi 2013 oli Erillisverkoissa mielenkiintoinen ja hyvä. Saavutimme monia onnistumisia, vaikka mutkiakin oli matkassa. Parasta on ollut oppia, mitä kaikkea ”Erve” on, sekä huomata, että meillä on monia kehittämismahdollisuuksia, Lehtimäki summaa.

”Erveläisyys on isänmaallisuutta, vastuullisuutta ja sitoutumista.”

TUORE STRATEGIA Erillisverkkojen strategia tuoreutettiin viime syksynä. Yhteiskunnan kriittisen johtamisen turvaaminen on edelleen konsernin missiona. Nyt tätä roolia lähdetään kuitenkin laventamaan tietoyhteiskunnan palvelujen turvaamisen suuntaan.

– Ajatuksena on toimia tietoliikenteen ja turvallisuuden palvelutalona infrastruktuuri- ja hallintapalveluista ylöspäin – yhdeltä luukulta. Siinä missä aiemmin keskityttiin voimakkaasti erilaisiin kriisitilanteisiin ja viranomaistoimintaan, jatkossa mukana on myös laajemmin yhteiskunta: yritysten ja kansalaisten ihan arkisetkin toiminnot aina sähköpostin lähetyksestä alkaen. Esimerkiksi teletoitiloiden kautta Erillisverkot tukee jo nyt paljon tämänkin tyyppistä viestintää, Lehtimäki valottaa.

TOIMITUSJOHTAJAN HAASTATTELU

Tuore strategia on jalkautettu osaksi liiketoimintasuunnitelmia, joiden kautta se valuu myös yksittäisten erveläisten arkiseen työn tekemiseen. Alkuvuoden kehityskeskusteluissa on käyty läpi jokaisen henkilökohtaisia tavoitteita myös strategianäkökulmasta.

– Taustalla on idea siitä, että tehtäisiin järkeviä asioita ja vielä niin, että jokainen ymmärtää oman roolinsa kokonaisuudessa. Että ei vaan hitsata sitä yksittäistä saumaa vaan rakennetaan yhdessä tätä laivaa, Lehtimäki kuvailee.

ERILLISVERKOT-SYDÄN SYKKII Lehtimäki nostaa jalan toisen päälle ja lenkkareiden nauhat heilahtavat. Toimitusjohtaja ottaa paremman asennon tuolissa ja jää pohtimaan ”erveläisyyttä”.

– Erveläisyys on isänmaallisuutta, vastuullisuutta ja sitoutumista. Teemme työtä, jolla on yhteiskunnallista merkittävyyttä. Voisi sanoa, että Erillisverkot on sydän, joka pumppaa Erve-palveluja tietoliikennesuonistoon, joka puolestaan kuljettaa sen lihaksille eli yhteiskunnan eri toimijoille.

YHTEISKUNNAN PALVELUKSESSA Lehtimäen mukaan yritysvastuu on Erillisverkkojen jokapäiväistä toimintaa. Yritysvastuu on sisäänrakennettu konsernin strategiaan, jonka kautta se kulkee kaikkiin Erillisverkkojen toimintoihin ja on osa jokaisen erveläisen työtä.

– Erillisverkot on voittoa tavoittelematon organisaatio, jolla on valtioyhtiökentässä erityistehtävä. Vastuun kantaminen liittyy siis ennen kaikkea meille annettujen tehtävien laadukkaaseen hoitamiseen, Lehtimäki muistuttaa.

Hänelle itselleen yritysvastuu merkitsee myös Erillisverkkojen uusien mahdollisuuksien ja tehtävien kartoittamista ja löytämistä. Toiminnan jatkuvan kehittämisen taustalla on kysymys miten ja missä voimme ”Ab Suomi Oy:tä” parhaiten palvella?

Lehtimäki saa teensä juotua. Miehen katse on edelleen määrätietoinen ja lenkkarit nyt tiukasti lattiasa. Kenkävalinta ei ole ollut väärä: Erillisverkkojen johtamisessa on vaadittu kovaa kuntoa – ja vaaditaan jatkossakin. ■

Teksti: Katariina Salmisalo

Erillisverkkojen arvot

VUOROVAIKUTUS

- Toimimme verkottuneesti ja huomioimme sidosryhmien tarpeet
- Etsimme ratkaisuja ongelmien sijaan

LUOTETTAVUUS

- Tarjoamme turvallisia ja luotettavia palveluja
- Pidämme lupauksemme

ARVO YHTEISKUNNALLE

- Palvelumme mahdollistavat yhteiskuntaa turvaavan tehokkaan toiminnan
- Palvelumme ovat kustannustehokkaita ja turvallisia
- Yhteiskuntavastuu korostuu toiminnassamme

EDELLÄKÄVIJYYS

- Kehitämme jatkuvasti toimintaamme ja haluamme olla parhaita
- Otamme innokkaasti vastaan uudet haasteet ja mahdollisuudet

Eettiset pelisäännöt ovat Erillisverkoissa selvät. Yhteistyössä toimitaan pääosin viranomaisten ja julkisen sektorin edustajien kanssa, minkä vuoksi toiminnassa noudatetaan valtionhallinnon arvopohjaa ja eettisiä ohjeita.

– Erillisverkot on itse viranomaisluonteisessa tehtävässä toteuttaessaan myös valtion rahoituksella merkittäviä investointeja turvallisuusverkkoihin, Lehtimäki huomauttaa.

Erillisverkot noudattaa toiminnassaan Code of Conduct -säännöstöä sekä sisäisiä dokumentoituja ohjeita. Konsernin sisäisissä eettisissä ohjeissa annetaan ohjeistus muun muassa eturistiriitojen välttämiseen sekä liikelahjoihin ja vieraanvaraisuuteen liittyviin toimintatapoihin. Erillisverkot ei myönnä lahjoituksia tai avustuksia hyväntekeväisyyteen, harrastustoimintaan tai poliittisen toiminnan tukemiseen.

OLENNAISUUDEN MÄÄRITTELY JA ARVOKETJU

Erillisverkkojen yritys vastuuraportoinnin tavoitteena on paitsi toiminnan avoimuuden ja yhtiön tunnettuuden lisääminen myös yhtiön toimintatapojen ja johtamisen kehittäminen entistä vastuullisemmiksi. Erillisverkot on hyödyntänyt raportoinnissaan GRI:n G4-ohjeistoa etenkin arvoketjun ja olennaisten näkökohtien tunnistamisessa sekä niiden raportoinnissa. Tunnistamalla olennaimmat vastuullisuuteen liittyvät asiat, Erillisverkot voi keskittyä näiden tärkeimpien asioiden johtamiseen ja kehittämiseen. Arvoketju-lähtöisen tarkastelun avulla yhtiö ja sen sidosryhmät voivat entistä paremmin ymmärtää yhtiön roolin ja vaikutukset suomalaisessa yhteiskunnassa.

Vuoden 2013 vastuullisuusraportoinnin päätavoitteena oli Erillisverkkojen arvoketjun tunnistaminen, kuvaaminen sekä olennaisten teemojen uudelleen-tarkastelu arvoketju huomioiden. Yhtiön sisäisen näkemyksen perusteella tunnistettiin Erillisverkkojen vastuullisuuden pääteemat.

Raportointi keskittyykin näihin pääteemoihin sekä niihin liittyvään toimintaan ja vuoden 2013 tuloksiin. Teemat myös ohjaavat tulevaisuudessa yhtiön vastuullisuuden johtamisen ja painopisteiden valintaa. Raportoidut tiedot kattavat koko konsernin, poikkeuksena energian ja veden kulutus, jotka sisältävät vain Leijonaverkkojen laitesuojat.

Vastuullisuuden pääteemat

- toimintavarmat ja turvalliset tietoliikennepalvelut (huoltovarmuus, toimintavarmuus, varautuminen poikkeusoloihin)
- vastuullinen ja motivoitunut henkilöstö

Hankinnat

Suomen Erillisverkot Oy, Leijonaverkot Oy, Suomen Turvallisuusverkko Oy ja Suomen Virveverkko Oy ovat hankintalaissa määriteltyjä hankintayksiköitä. Hankinnat tehdään hankintalain määräysten mukaisesti. Yhtiöiden hankinnoissa noudatetaan lakia ja asetusta julkisista hankinnoista, lakia julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista, lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta sekä tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä.

Emoyhtiö Suomen Erillisverkot Oy:n hallitus on hyväksynyt hankintapolitiikan yleiset periaatteet hankinta-asioiden toteuttamiseksi. Hankintapolitiikan

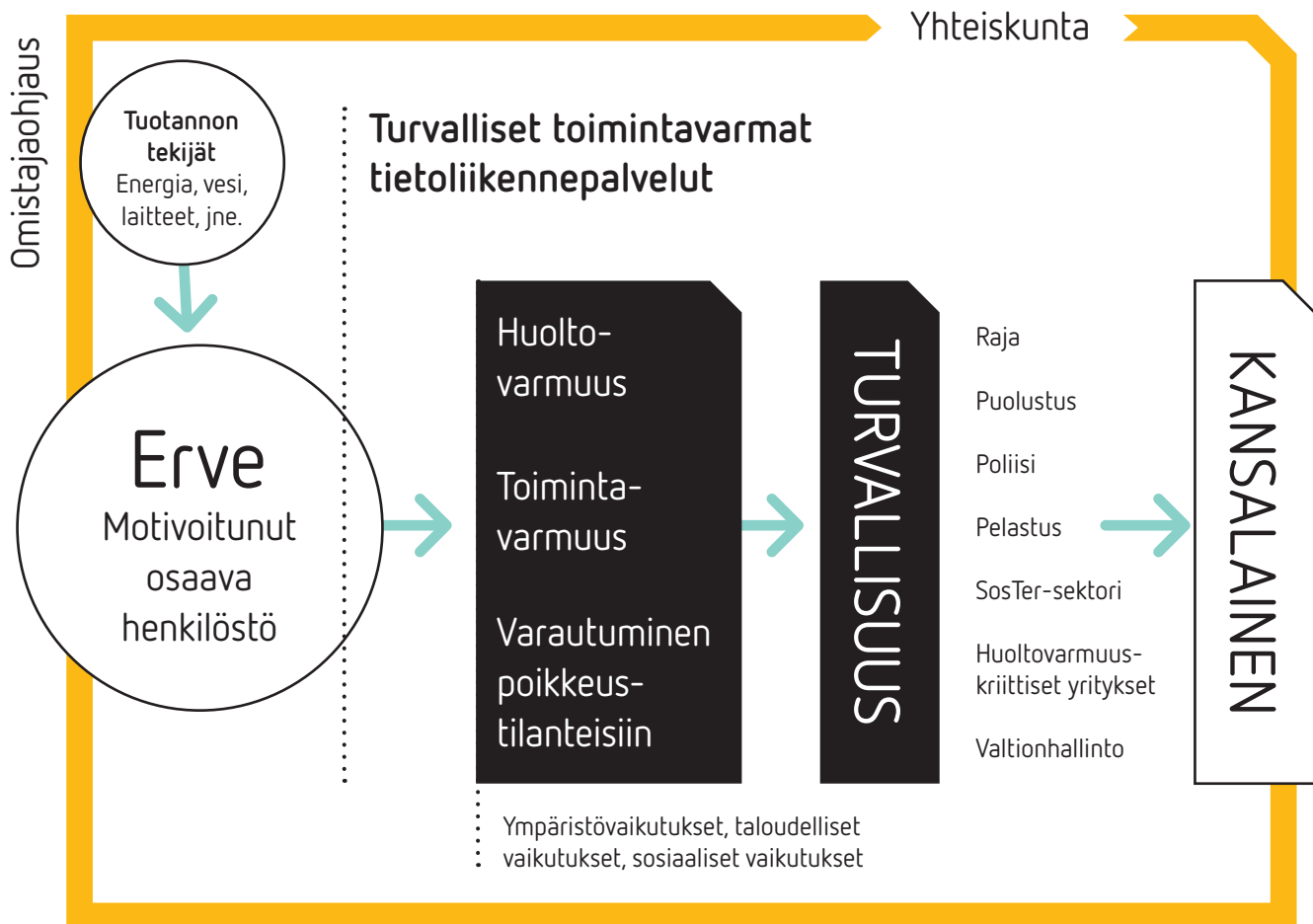
sisällöstä ja kehittämisestä vastaa toimitusjohtajan johdolla konsernin johtoryhmä.

Hankinnoissa korostuvat taloudellisuus, tehokkuus, turvallisuus sekä ympäristönäkökulmat. Erillisverkoissa tehtävistä hankinnoista valtaosa on palveluhankintoja. Tavoitteena on lisätä puitesopimusten määrää, joka mahdollistaa syvemmän yhteistyön ja kumppanuuden eri toimittajien kanssa. Erillisverkoissa käytetään pääsääntöisesti kotimaisia toimittajia. Tärkeä yhteistyökumppani on Hansel Oy, jonka puitejärjestelyjen kautta hankitaan esimerkiksi monia hallinnollisia palveluja sekä materiaaleja.

Erillisverkkojen arvoketju

Erillisverkot turvaa yhteiskunnan turvallisuutta, toimivuutta ja kriittistä johtamista. Erillisverkkojen liiketoiminnot tarjoavat palveluja tuotantotiloista ja turvallisesta tietoliikenteestä alkaen aina kapasiteettipalveluihin asti. Arvoketju kuvaa, kuinka tuotannon tekijöistä (esim. laitteet, tilat, energia) muokataan osaavan ja motivoituneen henkilöstön avulla lisäarvoa yhteiskunnalle eli turvallisia ja toimintavarmoja tietoliikennepalveluja.

Tuotannontekijöistä syntyy siis turvallisuutta (huoltovarmuutta, toimintavarmuutta, varautumista). Turvalliset ja toimintavarmat tietoliikennepalvelut palvelevat esimerkiksi viranomaisia, jotka puolestaan näkyvät ja vaikuttavat kansalaisten arjessa. ■

Suomen Erillisverkot Oy:n hallituksen jäsenet vasemmalta: Lea Jokinen, Harri Martikainen, Jarmo Väisänen, Anni Vepsäläinen, Esa Rautalinko, Harri Ohra-aho, Elina Selinheimo ja Sohvi Rajamäki.

YRITYSVASTUUN JOHTAMINEN

Suomen Erillisverkot Oy on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö. Omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto. Ylin vastuu Erillisverkkojen hallinnosta kuuluu yrityksen hallitukselle.

Hallituksen vastuualueita ovat muun muassa strategiseen johtamiseen osallistuminen sekä vastuu yrityksen arvoista, toiminnan seurannasta ja arvioinnista sekä yrityksen osakkeenomistajien ja muiden sidosryhmien edunvalvonnasta. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön hallintoa osakeyhtiölain sekä hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti ja informoi hallitusta yhtiön kannalta merkittävistä asioista.

Emoyhtiön hallitus vastaa yritysvastuun toteutumisesta ja hyväksyy yritysvastuuraportin. Hallitus käsittelee säännöllisesti kysymyksiä, jotka liittyvät muun muassa Erillisverkkojen talouteen, tehokkuuteen, henkilöstöön, turvallisuuteen ja sosiaaliseen vastuuseen. Hallituksella on keskeinen rooli yritysvastuussa, strategisten linjausten ohjaamisessa, riskien hallinnassa sekä ylimmän johdon valvonnassa ja tukemisessa myös yritysvastuuasioissa. Konsernin toimitusjohtaja huolehtii yhdessä johtoryhmän kanssa, että hallituksella on riittävästi tietoa sidosryhmien näkemyksistä ja odotuksista, jotka liittyvät yritysvastuuseen.

Strategia johtamisen taustalla

Yritysvastuu ja sen johtaminen pohjautuu Erillisverkkojen strategiaan sekä arvoihin. Myös Erillisverkkojen eri toimintaperiaatteet, politiikat ja muut ohjeistukset ovat osa yritysvastuun johtamista.

Konsernin toimitusjohtajan ja johtoryhmän rooli yritysvastuun johtamisessa on määritelty konsernin strategiassa sekä liiketoiminnoittain laadittavissa toimintasuunnitelmissa.

Emoyhtiön hallitus vahvistaa jokaiselle liiketoi-

minnolle vuosittaiset tuloskorttitavoitteet, joilla seurataan talouteen, asiakastytyvyyteen, sisäisiin prosesseihin, oppimiseen ja kasvuun liittyvää kehitystä. Vastuullinen toiminta ja sen edistäminen kuuluu jokaiselle erveläiselle.

Erillisverkkojen asiakaskunnan vaatimukset vaarautumis- ja suojaustasosta edellyttävät poikkeuksellisen tehokasta ja suunnitelmallista toimintaa, josta konsernin liiketoiminnot yhdessä vastaavat.

Tehokkuustavoitteen toteutumisen näkökulmat

1. ASIAKKAAT: Yhtiömuotoisena mutta valtion täysin omistamana toimijana Erillisverkot pystyy luontevasti tarjoamaan palveluja niin valtionhallinnon toimijoille kuin kunnille tai yksityisille yrityksillekin. Asiakkaiden tarpeet tunnustetaan ja palvelu saadaan yhdestä pisteestä.

2. TURVALLISUUS: Turvallisuustarpeet tunnustetaan ja asiakasratkaisut toteutetaan oikealla turvallisuustasolla. Vaatimustasoa ei ylitetä eikä aliteta.

3. TOIMIJAT: Erillisverkot kehittää yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Pääallekkäisyyksiä vältetään ja palvelun tuottaminen asiakkaalle yhdestä pisteestä toteutetaan tarvittaessa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Johtamisen vuosikello

Erillisverkkojen johtaminen noudattaa vuosikelloa, jossa huomioidaan niin lakisääteiset veloitteet kuin konsernin sisäiset kehitystoimet. Vuosikellon lähtökohtana on tilikausi, joka Erillisverkoissa on kalenterivuosi. Vuosikellon kiinnekohtina ovat emoyhtiön hallituksen kokoukset ja hallituksen vuosisuunnitelma.

Lisäksi vuosikellossa on aikataulutettuna konsernin johtoryhmän työskentely sekä muun muassa kvartaaleittain pidettävät henkilöstöinfot ja kaksi kertaa vuodessa koko henkilöstön kanssa pidettävät kehitys- ja tavoitekeskustelut. Säännöllisinä vuosit-

tain toistuvina toimenpiteinä vuosikellosta voi nostaa esille toimintaympäristöanalyysin, johtamisen ja esimiestyön kehittämisen, liiketoimintasuunnitelmat ja budjetoinnin sekä strategian tuoreutuksen ja seurannan. Myös vuosittain toteutettavat asiakastytyvyysselvitys ja työilmapiiritutkimus ovat osa johtamisen vuosikelloa.

Konsernin johtoryhmä kokoontuu kahdesti kuukaudessa ja emoyhtiön hallitus noin 10 kertaa vuodessa.

Konsernin johtoryhmä kokoontuu kahdesti kuukaudessa ja emoyhtiön hallitus noin 10 kertaa vuodessa.

THINKSTOCK

Jatkuvuuden hallinta

Erillisverkkojen toiminnan laajentuminen ja merkityksen kasvaminen yhteiskunnan toiminnan turvaamisen varmistamisessa on nostanut jatkuvuuden-, riskien- ja turvallisuuden hallinnan merkityksen uudelle tasolle. Vuoden 2013 aikana alueen organisointia on vahvistettu ja vastuualueita sekä konserni- että liiketoimintatasoilla on tarkennettu. Myös konsernin turvallisuuspolitiikan kattavuutta on laajennettu ja samalla jatkuvuuden-, riskien-, ja turvallisuuden hallinnan kokonaisuuden merkitystä strategisen johtamisen osana on kasvatettu. Lisäksi vuoden 2013 aikana otettiin käyttöön konsernilaajuisesti yhteiset menetelmät ja välineet riskienhallintaan.

Konserniin perustettiin vuoden 2013 keväällä

turvallisuusryhmä, jossa on edustajat kaikista liiketoiminnoista, henkilöstöhallinnosta, viestinnästä ja tietohallinnosta. Ryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa ja raportoi konsernin johtoryhmälle ja konsernin toimitusjohtajalle. ■

Vuoden 2013 aikana otettiin käyttöön konsernilaajuisesti yhteiset menetelmät ja välineet riskienhallintaan.

KUVAT: MARIA KUULA

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Erillisverkkojen tärkeimpiä sidosryhmiä ovat omistajat, poliittiset ja omistajaohjausvaltaa käyttävät päättäjät, hallitus ja henkilöstö, asiakkaat, yhteistyöelimet, keskeiset toimittajat sekä media.

Erillisverkot mahdollistaa viranomaisten ja useiden muiden yhteiskunnan kriittisten toimijoiden yhteydenpidon viranomaisverkkojen avulla. Erillisverkkojen rakennuttamalla ja ylläpitämällä yhteyksillä turvataan normaaliolosuhteissa sekä häiriö- että erityistilanteissa kansalaisten tarvitsemää avunsaantia. Yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja turvaavat valtionhallinnon toimijat ja yritykset, kuten tele- ja sähkörytykset, jotka hyödyntävät yhteyksiä tilannekuvan muodostamiseen sekä johtamiseen häiriö- ja poikkeustilanteissa.

Suomalaisen yhteiskunnan turvallisuuden ja toimintavarmuuden kannalta on katsottu valtion ylintä johtoa myöten, että verkkojen ja niiden tarvitsemien

laite- ja suojatilojen sekä verkkojen sijaintitietojen säilyminen kansallisessa hallinnassa on keskeistä toimintavarmuuden takaamiseksi.

Yritysmuotoinen toiminta antaa Erillisverkoille mahdollisuuden tarjota yhteiskunnan toimivuuden kannalta kriittisiä palveluja laaja-alaisesti koko moniviranomaisympäristöön sekä yksityiselle sektorille. Valtio-omisteisuus takaa konsernin kehittymisen ja kokonaisvaltaisen hyödyn tavoittelemisen koko yhteiskunnan kannalta.

Asiakasvuorovaikutus on yksi konsernin toiminnan tukipilareista. Asiantuntijafoorumina toimivien virve-yhteistyöryhmän ja pääkäyttäjärühmän sekä kiinteiden verkkojen yhteistyöryhmän lisäksi myös Leijonaverkot Oy:n liiketoimintaa tukemaan on perustettu toimintaa ohjaava yhteistyöryhmä. Myös Johtotieto Oy on ottanut käyttöönsä vastaavan vuorovaikutusmallin.

”Luottamus on yrityksemme avaintekijä. Enää ei riitä se, että yrityksellämme on rahaa ja osaamista. Tarvitaan lisäksi hyvät suhteet asiakkaisiin (verkosto) sekä rohkeutta johtopäätöksiin (pelisilmää ja tunnepääomaa), jotta kumppanuus asiakkaiden kanssa kehittyisi. Luottamusta tarvitaan kaikilla organisaation tasoilla. Jokainen työntekijämme vahvistaa tai heikentää tätä luottamusta tavatessaan asiakkaan. Luottamuksesta syntyy yrityskuva. Sitä mitataan asiakastyytyväisyystutkimuksissa vuosittain.”

Ilkka Meriläinen, Senior Adviser, Erillisverkot, 21.8.2013

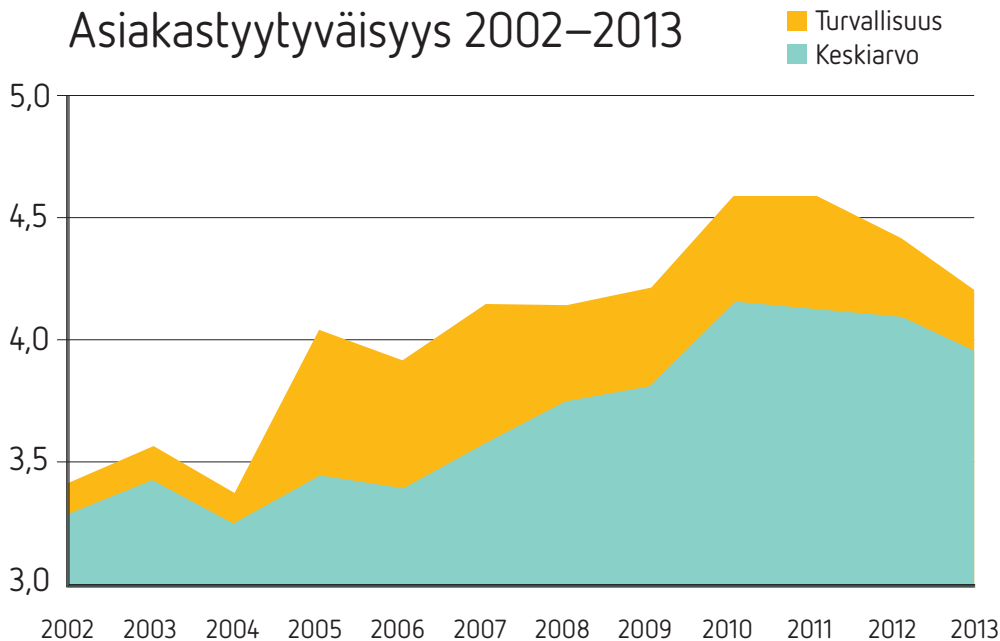
MARIA KUULA

VIRVE-YHTEISTYÖRYHMÄ Sisäasiainministeriö on asettanut virve-yhteistyöryhmän, jossa on edustus keskeisistä ministeriöistä tai keskusvirastoista sekä Huoltovarmuuskeskuksesta. Erillisverkot esittelee ryhmälle virve-verkon varmistamiseen ja kehittämiseen liittyvät suunnitelmat. Yhteistyöryhmä linjaa parannettavien kohteiden tärkeysjärjestyksen. Yhteistyöryhmä on kutsunut tekniseen valmistelutyöhön asiantuntijoita eri toimialoilta, jotka muodostavat virven pääkäyttäjärhmän. Yhteistyöryhmä koontuu noin kymmenen kertaa vuodessa, samoin pääkäyttäjärhmä. Erillisverkoilla on pysyvä edustus molemmissa ryhmissä.

SIDOSRYHMÄPÄIVÄ Virve-päivä (vuonna 2014 Erve Foorumi) on vuosittain maaliskuussa pidettävä turvallisuusalan ammattilaisten tapahtuma. Osallistujia on noin 350 henkilöä eri hallinnonaloilta. Seminaarin ohjelma painottuu ajankohtaisiin aiheisiin ja

yhteiskunnan turvallisuutta palvelevaan tietoliikenteeseen. Erillisverkot järjestää myös pienempiä, noin 10–100 hengen tilaisuuksia sidosryhmien edustajille. Lisäksi vuosittain järjestetään toimialakohtaisia asiakasseminaareja esimerkiksi pelastustoimen, poliisin sekä Hätäkeskuslaitoksen toimijoille. Erillisverkot oli vuonna 2013 mukana myös kaksilla turvallisuusmessuilla sekä Kuntamarkkinoilla näkyvyyden ja sidosryhmävuorovaikutuksen edistämiseksi.

SIDOSRYHMÄLEHTI Erillisverkot on julkaissut kolmesti vuodessa Virve-utiset-sidosryhmälehteä, jonka painos on 6 500 kappaletta. Lehteä jaetaan keskeisille sidosryhmille. Vuoden 2014 aikana sidosryhmälehti uudistuu: jatkossa Erillisverkkojen uutisia voi lukea sähköisestä Erve Uutiset -lehdestä. Lehdessä käsitellään viranomaisverkkojen lisäksi myös muita yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen johtamiseen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä.

Asiakastyytyväisyys

Asiakkaiden tyytyväisyyttä Erillisverkkojen palveluihin ja toimintaan mitataan vuosittain verkkokyselyllä. Tutkimuksesta ja muista yhteyksistä saatavan asiakaspalautteen perusteella palvelutoimintaa parannetaan ja kohdennetaan vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Asiakastyytyväisyystutkimus on toteutettu vuosittain vuodesta 2002 alkaen.

Erillisverkkojen asiakaskunta edustaa laajasti yhteiskunnan huoltovarmuudesta ja turvallisuudesta vastaavia tahoja, mikä asettaa konsernin tuottamille palveluille ja toimintatavalle korkeat vaatimukset. Tutkimuksen kysymykset on pyritty laatimaan niin, että nykyisistä ja tulevaisuuden vaatimuksista saadaan riittävästi tietoa palvelujen kehittämiseksi asiakastarpeita vastaaviksi.

Erillisverkkojen toiminta on laajentunut viimeisten kolmen vuoden aikana, ja laajenee tulevana vuosina. Kokonaistyytyväisyyden ja turvallisuuden li-

säksi konsernissa seurattaviksi aihealueiksi vuodesta 2013 alkaen on valittu toiminta ja toteutus, imago (konsernin tunnettuuden kehittyminen) sekä asiakassuhde ja yhteistyö.

Vuoden 2013 asiakastyytyväisyystutkimuksen kokonaistulos oli edellisvuoden tavoin hyvä. Kokonaistyytyväisyys Erillisverkkoihin oli 3,9 asteikon ollessa 1–5. Vuotta aiemmin tulos oli 4,07. Vastaneista suurin osa piti Erillisverkkoja erittäin turvalisena yhteistyökumppanina, arvosanalla 4,2 (4,34 edellisenä vuonna). Toiminta ja toteutus sekä imago saivat molemmat arvosanan 3,8. Asiakassuhde ja yhteistyö arvioitiin myös hyvälle tasolle arvosanalla 3,6.

Eryteisesti huomioitavaa tutkimuksessa oli, että positiiviseen sävyyn konsernista puhuu 92,5 prosenttia vastaajista. Kehitettävää hyvistä tuloksista huolimatta on asiakassuhteessa ja yhteistyössä sekä tuotteista ja palveluista viestimisessä. ■

TURVALLISET JA TOIMINTAVARMAT TIETOLIIKENNEPALVELUT

Erillisverkot turvaa yhteiskunnan kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluja. Erillisverkot sekä sen tytäryhtiöt ja palvelut muodostavat yhdessä turvallisuusviranomaisille suunnatun kokonaispalvelun. Yksittäisen kansalaisen näkökulmasta katsoen konserni pyrkii toiminnallaan varmistamaan, ettei apu jäisi saamatta ääriolosuhteissakaan. Turvallisuusviestinnän toimintaympäristö on viime vuosina ollut murroksessa. Murroksen myötä myös Erillisverkkojen toiminta-alue on laajentunut ja monipuolistunut.

VUONNA 2011 LAADITUN TELVE-mietinnön perusteella Leijonaverkot hankki viisitoista suojatilaa omistukseensa TeliaSoneralta. Vuoden 2013 aikana Leijonaverkot ja TeliaSonera neuvottelivat kohteiden hallinnan siirtämisestä Leijonaverkoille. Hallinnan siirto on jatkumoa suojatilojen hankinnalle. Kohteiden osalta Leijonaverkkojen rooli muuttuu ylläpitovastuiden myötä passiivisesta omistajasta alan aktiiviseksi toimijaksi. Samalla Leijonaverkot jatkaa kohteiden kehittämistä siten että kohteista voidaan tarjota turvallista ja varmennettua konesalitilaa julkisen hallinnon ja huoltovarmuuskriittisten yritysten käyttöön.

VUONNA 2011 ERILLISVERKKOIHIN liitettiin Johtotieto Oy, kaapeleiden sijaintitietoihin ja näytönvarauspalveluun erikoistunut yritys. Edellä mainitut yritykset varmistavat omalta osaltaan kriittisiin viestintäpalveluihin tarvittavan fyysisen infrastruktuurin toimivuuden.

LÄHITULEVAISUUDESSA KONSERNI kasvaa merkittävästi hallinnon turvallisuusverkko tuven verkko- ja infrastruktuuripalveluihin liittyvän toiminnan siirtäytessä puolustusvoimilta Erillisverkkojen vastuulle. Suomen Turvallisuusverkko Oy:n tehtävänä on tuottaa, ylläpitää ja kehittää turvallisuusverkon verkko- ja infrastruktuuripalveluja. Verkkopalveluilla tarkoitetaan asiakkaille tarjottavia verkkoyhteyksiä, joilla liitetään asiakas- ja lähiverkot sekä konesalit toisiinsa. Infrastruktuuripalveluilla tarkoitetaan asiakkaille tarjottavia laitetiloja ja laitepaikkoja, joihin voidaan sijoittaa korkeaa varautumista tai korkeaa turvallisuutta edellyttävien tietoliikenneyhteyksien, palvelujen tai tietojärjestelmien tarvitsemia laitteita. Vuonna 2013 valmisteltiin liiketoimintasiirtoa puolustusvoimilta Erillisverkoille ja sen tytäryhtiölle Suomen Turvallisuusverkko Oy:lle.

PALVELUOPERAATTORILIIKETOIMINTA käynnistettiin huhtikuussa 2013. Palveluoperaattoriliiketoiminnan tehtävät tarkentuvat vuoden 2014 aikana ja samalla liiketoiminta määritellään ottaen huomioon valtion muut ict-ratkaisut. Tävoitteena on, että liiketoiminta tarjoaa asiakkaille turvallisuusviestintään ja yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvälle tietojärjestelmäkäytölle Päästä päähän IP -tietoliikennepalvelua, joka käsittää sekä kiinteän että langattoman ip-palvelun. Liiketoiminta hyödyntää mahdollisimman paljon Erillisverkkojen muiden liiketoiminta-alueiden tuotteita ja palveluja kuten 24/7-hallintapalvelua.

RYHMÄPUHELU ON virve-verkon tärkein toiminto. Sen avulla operatiiviset johtajat johtavat toimintaansa puheella. Kenttäjohtajajärjestelmät toimivat lyhytsanomaviestinnän avulla. Virvessä välitettyjen ryhmäpuhelujen määrissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia viime vuosina. Tähän ovat vaikuttaneet hyvin suunnitellut ja vakiintuneet viestintämallit virvomaistoiminnassa.

+629

Viranomaisradioverkon (VIRVE) liittymämäärä kasvoi vuoden 2013 aikana 629 liittymällä. Yhteensä liittymiä oli 33 580 (32 951 vuonna 2012, 32 721 vuonna 2011).

280h

Vuonna 2013 ryhmäpuheluja käytettiin verkossa viikoittain keskimäärin 280 tuntia (282 tuntia vuonna 2012, 294 tuntia vuonna 2011).

Lyhytsanomien määrä lisääntyi edelleen edellisvuodesta, ollen keskimäärin 34 miljoonaa viestiä viikoittain (33 milj. vuonna 2012, 32 milj. vuonna 2011).

Huoltovarmuus

Virven käytössä olevan teknologian arvioidaan olevan käytettävissä vuoteen 2030 saakka. Verkon käytettävyys ja huoltovarmuus on turvattu pitkällä ylläpitosopimuksilla laitevalmistajien kanssa sekä korvausinvestoinneilla. Virve on hankittu viranomaisten operatiiviseen käyttöön yhteiskunnan rahoituksella ja verkon operatiivisen toimintakyvyn takaaminen merkitsee jatkuvaa pitkäjänteistä kehitystä sekä budjettirahoituksen turvaamista. Virve-verkon tukiasemien akkujen, varavoimalaitteiden ja siirtoteiden käyttövarmuutta sekä itse virve-järjestelmää kehittämällä, paranevat myös kansalaisten mahdollisuudet hälyttää apua ja viranomaisten kyky auttaa kansalaisia.

UUODEN 2013 AIKANA toteutettiin virven tukiasemapaikkojen ja tukiasemien siirtoyhteyksien muutostöitä. Vuoden aikana toteutettiin 350 tukiaseman uusiminen (80 vuonna 2012) sekä antennien korotukset. Toimenpiteillä on saavutettu parempi kuuluvuus ja päällekkäispeitto, jolloin yksittäisten tukiasemien vikaantuessa laatu ei heikkene merkittävästi. Tukiasemien akuilla palvelee myös matkapuhelinverkkojen kuluttajajääjää kansalaisten avunpyyntöjen perillemenon varmistamiseksi. Vuonna 2013 tehtiin kehittämistoimenpiteitä myös virven keskusverkossa uusimalla ja keskittämällä keskuksia. Vaihtamalla keskustekniikka uuteen vähennetään vikoja ja häiriöitä sekä lisätään valmiutta seuraavan sukupolven siirtoverkon käyttöönottoon. Uudet keskuksat asennettiin vuonna 2013, käyttöönotto tapahtuu vuonna 2014. Keskuspaikkojen keskittämistoimenpiteillä saavutetaan kustannussäästöjä siirtoyhteyksissä ja tilavuokrissa. Muutostyöt jatkuvat vuonna 2014.

VALTIONEUVOSTON ASETTAMAN hallinnon turvallisuusverkko tuven hankevaihe jatkuu valtioneuvoston tekemän periaatepäätöksen mukaisesti siihen saakka, kunnes ehdotettu laki julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta on tullut voimaan.

TUVE-HANKKEEN TAUSTALLA ovat kasvaneet tietoturvaohat ja tarve turvallisuusviranomaisten yhteistyön parantamiselle sekä verkkojen kriittisten osien omistamiselle ja hallinnoinnille Suomessa. Hankkeessa on kehitetty tietoliikenneverkkoa, parannettu turvallisuusverkon suojausta, kehitetty langattomien järjestelmien turvallisia käyttötapoja ja turvallisuusverkon runko- ja peruspalveluja sekä henkilöstön osaamista. Viranomaisten yhteistyöllä toteutettava hallinnon turvallisuusverkko on globaalistikin ainutlaatuinen kokonaisuus, joka mahdollistaa nykyistä paremman, toimintavarmemman, nopeamman ja turvallisemman viranomaisyhteistyön.

Toimintavarmuus

Verkkojen palvelujen hallinta ja valvontajärjestelmien käyttö on ympärivuorokautista vuoden jokaisena päivänä. Tämä mahdollistaa nopean ongelmien ja vikojen analysoinnin sekä tarvittavien korjaus-toimien käynnistämisen ja järjestämisen. Verkon toimivuutta testataan kentällä jatkuvasti ja verkkojen käyttäjille sekä tiedotetaan että raportoidaan verkkopalvelutoiminnasta ja käytettävyydestä.

VIRVE-VERKOSSA ilmenevistä häiriöistä tiedotetaan välittömästi hätäkeskuksiin ja viranomaisten operatiivisille toimijoille. Verkon kuorimitusta, käyttöä ja vikoja seurataan ja seurannasta tehdään viikko-, neljännesvuosi- ja vuosiraportit. Verkon laaturaporttiin perustuvat tavoitteet ovat myös osa yhtiön henkilöstön ja johdon kannustinjärjestelmää.

VIRVEVERKKO OY:N laatumittareille asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan yhteen kokoavan laatuluvun avulla. Laatuluvun seuranta ohjaa verkon käytettävyyden parantamiseen. Keinoina ovat sopimukset, verkon varmistukset sekä toiminnan tehostaminen ja valvonta.

UUDEEN 2013 AIKANA suoritettiin virven ohjelmistotason nosto. Päivityksellä saavutettiin sekä lisäominaisuuksia käyttäjille että mahdollistettiin monipuolisemman verkkoinformaation saatavuus, joka osaltaan parantaa verkon tilan seuranta ja laadun jatkuvaa parantamista. Laatutoimintaa on lisäksi kehitetty systemaattisemmaksi esimerkiksi raportointijärjestelmän käyttöönotolla ja kehittämisellä ja muun muassa verkkotiedon ymmärtämyksen ja käytön ammattimaisuudella. Laatutyön kehittäminen jatkuu vuonna 2014.

VIRVEN TILANNEKUVAA ja -tietoisuutta parannettiin vuonna 2013 virven tilannekuvajärjestelmän hankinnan avulla. Lisäksi toistimien lisäämisellä virve-verkossa saavutettiin parannuksia verkon sisätalopeitoissa.

LEIJONAVERKKOJEN suojatilojen sähköntuotto- ja jäähdytysjärjestelmät ovat varmennettuja ja täyttävät Viestintäviraston korkeimmat vaatimukset. Leijonaverkkojen laitesuojien käyttöaste vuonna 2013 oli täydet 100 prosenttia varmennetun sähkön ja jäähdytyksen osalta.

320

Vuonna 2013 virven laatuluvun vertailuarvo oli 320, joka oli määritelty vuoden 2012 tasosta. Tavoitearvoksi oli määritelty 340, joka on +6 prosenttia vertailutasosta. Vuoden 2013 toteutunut laatuluku oli 297 (327 vuonna 2012, 311 vuonna 2011).

Alkuvuonna laatuluku kehittyi tasaisesti. Kesällä laatulukua heikensivät ukkosista aiheutuneet viat virve-verkossa. Suurimmat poikkeamat laatulukuun aiheutti syksyllä käynnistyneessä verkon ohjelmistopäivityksessä ilmenneet haasteet sekä marras- ja joulukuulle ajoittuneet Eino-, Oskari- ja Seija-myrskyjen aiheuttamat tukiasemien sähkönsyöttöviat, jolloin yksittäisen viikon laatulukuarvo oli alimmillaan lukemalla 121 (2012: 257 ja 2011: 100).

359!

Korkeimmillaan yksittäisen viikon laatulukuarvo oli helmi–maaliskuun vaihteessa, lukemalla 359 (361, 359). Kumulatiivisesti laatuluku oli korkeimmillaan joulukuussa lukemalla 334 (2012: 327 ja 2011: 314).

Varautuminen poikkeustilanteisiin

Erillisverkoilla on voimassaolevat varautumissuunnitelmat poikkeustilanteita varten. Suunnitelmia testataan säännöllisesti. Erillisverkot varmistaa sähkönsaantia kriittisillä tukiasemilla kiinteillä ja siirrettävillä varavoimakoneilla. Varautumis-, valmius- ja turvallisuusasioiden suunnittelua ja organisointia ollaan edelleen kehittämässä merkittävänä osana uusien liiketoimintojen aloittamista.

VUODEN 2011 Tapani- ja Hannu-myrskyjen aiheuttamien pitkien sähkökatkosten vuoksi myös virve-verkossa oli häiriöitä, minkä johdosta vuonna 2012 teetettiin laaja selvitys tukiasemien sähkönsyötön varmistamisen vaihtoehtoista. Selvityksen perusteella sähköyhtiöt ovat tehneet useita parannuksia sähköjakelun varmistamiseksi. Virve-verkoissa poikkeustilanteisiin varaamista on vuoden 2013 aikana parannettu varavoiman lisäämisellä ja varavoiman käytön kehittämällä, tukiasemien olosuhdevalvonnan kehittämällä, jolloin esimerkiksi sähkökatkosten havainnointi ja niihin reagointi nopeutuu, sekä siirrettävillä tukiasemarakaisuilla, joiden avulla on saavutettu parempi valmius lisätä kapasiteettia.

TURVALLISUUSVERKON TAVOITTEENA on parantaa valtiojohdon päätöksentekokykyä, tilannekuvan muodostamista ja viranomaisten välistä tietojenvaihtoa sekä tiedon eheyden ja kiistämättömyyden edellytyksiä kaikissa turvallisuustilanteissa. Turvallisuusverkko olisi viranomaisten päivittäisessä käytössä, mutta tietoverkon tulee toimia luotettavasti myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, esimerkiksi luonnonilmiöiden, sähkökatkosten tai tietoverkko-työkkäysten sattuessa.

LEIJONAVERKKOJEN SUOJATILAT on rakennettu väestönsuojanormien mukaisesti ja varustettu sekä poikkeus- että kriisitilanteisiin suunnitelluilla vara- ja hätäjärjestelmillä. Näiden järjestelmien ansiosta laitesuojat voidaan asettaa poikkeusoloissa sulkutilaan, jolloin tietoliikennetoimintaa voidaan jatkaa häiriöttömästi. Varajärjestelmien säännöllinen ylläpito on osa Leijonaverkoille siirtyvää hallintapalvelukokonaisuutta. ■

CASE 1

Yhteiskaivuportaali

Strateginen työkalu, jonka avulla saavutetaan tulevien verkko- ja rakennushankkeiden kustannustehokas vaihtoehto.
www.yhteiskaivu.fi

MAAN ALTA JA PUIDEN LATVOJA HIPOEN

Johtotietoon otetaan yhteyttä kymmeniä tuhansia kertoja vuodessa, kun maanrakennusyritykset, kunnat, yksittäiset kaivajat, suunnittelijat ja viranomaiset tarvitsevat kaapeleiden, putkien sekä ilmajohtojen sijaintitietoja.

EIKÄ YHTEYTTÄ OTETA TURHAAN: Johtotiedolla on hallussaan laajat tiedot maanalaisista kaapeleista sekä ilmajohtoista. Voisikin sanoa, että Johtotiedon toiminnan ydin lähtee maan alta, mutta hipoo myös kuusten oksia.

– Tietoyhteiskunnan toiminta on yhä enemmän energia- ja tietotekniikkariippuvaista. Mikäli jokin osa arvoketjussa ei toimi tai vaurioituu, seurantavaikutukset ovat suuret ja monisyiset. Kun vahinko sattuu kohdalle, kaivaja voi vahingossa katkaista esimerkiksi telekaapelin ja pimentää nettiyhteyden tuhansilta suomalaiselta kertahetimitä. Lisäksi sähkökaapelin katkaisulla voi aiheuttaa hengenvaaratilanteen, Johtotiedon toimitusjohtaja **Petri Nuutinen** kuvailee.

MYRSKYN JÄLKEEN Myrskyt ovat runnoneet Suomea viime vuosina ahkerasti. Monella on edelleen mielessä Tapani-myrsky (2011) tai Hannu- ja Seija-myrskyt (2012). Myrskyjen ja muiden poikkeustilanteiden jälkihoidossa myös Johtotiedolla on tärkeää rooli ennen kaikkea ilmajohtojen vaurioitumisen näkökulmasta: täsmällinen tieto sähkölinjoista ja niiden tilanteesta lisää sekä turvallisuutta että korjaustyön tehokkuutta.

– Kun myrsky kaataa puita ovat ilmajohtot vaarassa vaurioitua. On siis toimittava nopeasti. Tarvi-

taan tilannekuva sekä monenlaista alan osaamista niin sähkö-, tele- kuin verkko- ja rakennus- ja metsäalan toimijoiltakin, Nuutinen muistuttaa.

Olennoista on tietää, missä linjat kulkevat.

– Johtotiedon tavoitteena on, että ilmajohtot saataisiin suoraan metsäkorjuun monitoimikoneiden näytölle. Silloin ne on helppo havaita pimeässä, saateella ja myrskyn repimissä metsissä, Nuutinen sanoo.

YHTEISTYÖ ON ELINEHTO Johtotieto ennaltaehkäisee yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen infrastruktuurin vaurioitumista. Johtotieto on tärkeä kumppani, kun maanalaista infraa rakennetaan, huolletaan ja korjataan.

– Maanalainen, rajallinen käyttöalue pienenee joka vuosi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että johdonomistajat sekä muut rakentajat joutuvat kilpailemaan tulevaisuudessa jäljellä olevasta alueesta, Nuutinen kertoo.

Rakentamista on siis yhä vaikeampi toteuttaa ilman yhteispeliä ja muiden toimijoiden huomioimista. ■

Teksti: Katariina Salmisalo

Johtotietopankki

Tässä ilmaisessa palvelussa voit tehdä kaapelien sijainnin esiselvityksen vaivattomasti. www.johtotietopankki.fi

CASE 2

KUN KAUNOTTARESTA TULEE HIRVIÖ

Pohjois-Norjassa järjestetyssä suurharjoituksessa kuvankauniista vuonosta tuli surmanloukku.

Barents Rescue -harjoitus kokosi yhteen viranomaisia Norjasta, Ruotsista, Suomesta ja Venäjältä syyskuussa 2013. Norjan lapissa, Tromssan alueella järjestetyn harjoituksen avulla kehitettiin pohjoisen alueen viranomaisten yhteistyötä ja kommunikointia suuronnettomuustilanteissa.

Onnettomuustilanteeksi harjoituksessa valittiin Tromssan kaupungin itäpuolella Storfjorden-vuonon reunalla olevan massiivisen lohkaréen romahtaminen alas vuonoon. Harjoituksessa romahdus sai aikaan hyökyaallon. Jottei viranomaisharjoituksesta olisi puuttunut haastetta, syntyi liikenneonnettomuus maantietunnelissa sekä maanvyörymä. Lisäksi alueella järjestetty nuorisoleiri ja tunturivaeltajat lisäsivät onnettomuustilanteen vaativuutta.

TUKIASEMA PERÄVAUNUSSA Barents Rescue -harjoituksessa kokeiltiin ensimmäistä kertaa käytännössä

Erillisverkkojen uudenlaista siirrettävää virve-tukiasemaa, joka liittyi Suomen virve-verkkoon satelliittiyhteyden kautta ja joka mahdollisti suomalaisten päätelaitteiden kuuluvuuden suurimmassa osassa harjoitusalueetta.

Henkilöauton perävaunuun rakennetun satelliittitukiaseman ansiosta paikan päällä toimineet suomalaisviranomaiset pystyivät viestimään normaaliin tapaan keskenään ja Suomessa toimineiden kollegojensa kanssa. Virve-tukiasemaa tarvittiin, sillä norjalaisten oma tetra-verkko, Nødnett, valmistuu pohjoisten läänien osalta vasta parin vuoden kuluttua.

– Tarkoituksenamme oli tarjota virve-palvelua katastrofialueella ja siinä onnistuimme yli odotusten. Lisäksi pääsimme testaamaan tukiasemavaunua ja löysimme siihen muutamia teknisiä kehittämiskohтия, Erillisverkkojen verkkopäällikkö **Harri Hildén** summaa. ■

Teksti: Jussi Aukia, Katariina Salmisalo

VASTUULLINEN JA MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ

Henkilöstöjohtaminen ja -politiikka

Henkilöstöjohtaminen nojaa konsernin arvoihin: vuorovaikutukseen, luotettavuuteen, arvolle yhteiskunnassa ja edelläkävijyyteen. Lainsäädäntö, työehtosopimukset, työsuojelumääräykset sekä muut velvoitteet luovat reunaehdot henkilöstöasioiden hoitamiseksi. Erillisverkkojen henkilöstöjohtamisessa huomioidaan erityisesti tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus.

Henkilöstöpolitiikka, henkilöstöhallinnon ohjeistus ja henkilöstöasioiden hoitaminen käytännössä nivoutuvat toisiinsa ja tukevat toisiaan. Henkilöstöpolitiikan sisällöstä ja kehittämisestä vastaa toimitusjohtajan johdolla konsernin johtoryhmä. Poliitiikan käytännön toteuttamisesta vastaavat esimiehet. Vastuu henkilöstöpolitiikan, yhtiön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesta toimimisesta on koko henkilökunnalla.

Koulutus ja kehittyminen

Erillisverkkojen menestyminen perustuu osaavaan henkilöstöön. Tuloksellinen toiminta edellyttää, että jokainen tietää miten hänen tehtävänsä ja toimintansa tukee yrityksen ja tiimin toiminnan tavoitteita ja strategiaa. Keskusteleva johtaminen on Erillisverkoissa avainasemassa.

Osaamisen kehittämisen tavoitteena on, että Erillisverkkojen henkilöstöllä on strategian toteuttamisen edellyttämä osaaminen. Vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa käydään läpi henkilöstön koulutustarpeet.

Kehityskeskusteluissa arvioidaan kulunutta vuotta, täsmennetään työn tavoitteet ja vastuut sekä pyritään varmistamaan, että jokaisella on tehtävässä menestymiseen tarvittava osaaminen ja motivaatio. Lisäksi arvioidaan yhteistyön sujumista sekä keskustellaan henkilön kehittymistoiveista.

Seuraavan sivun taulukossa on listattu koulutuskustannukset 2011–2013.

19,5%

Henkilöstön vaihtuvuus (sisältää myös uudet rekrytoinnit) oli 2013 19,5 % (6,0 % vuonna 2012).

22–66

Henkilöstön ikäjakauma on laaja, nuorin työntekijä on 22-vuotias ja vanhin 66-vuotias.

8,9

Työsuhteet Erillisverkoissa ovat pitkiä, keskimäärin 8,9 vuotta.

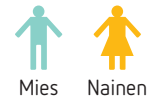
44 v.

Konsernin henkilöstön keski-ikä on 44 vuotta.

”Oppiakseni työssäni virve-liiketoiminnan johtajana syvemmin mitä me teemme, ja tunteakseni paremmin henkilöitä eri osastoilla ja paikkakunnilla, tein lokakuussa työvuoron Jyväskylän valvomossa ja 7.11. puolikkaan työvuoron asiakaspalvelussa. Nämä työvuorot ovat lisänneet ymmärrystäni siitä, mitä on työ asiakasrajapinnassa. Lisäksi olen päässyt näkemään ja kokemaan aidosti minkälaisia työtehtäviä ja työntekijöitä meillä Ervessä on.”

Jarmo Vinkvist, liiketoimintajohtaja, Viranomaisradioverkko, 18.11.2013

ERVEN HENKILÖSTÖ 2013

Hallitus (8 hlö)

Henkilöstö (110 hlö)

Johtoryhmä (6 hlö)

Vuoden 2013 lopussa Erillisverkoissa työskenteli 104 vakituista ja 6 määräaikaista työntekijää.

Toimitusjohtajat eivät sisällä tähän

TOIMIHENKILÖT & YLEMMÄT TOIMIHENKILÖT

Toimihenkilöitä (55 hlö)

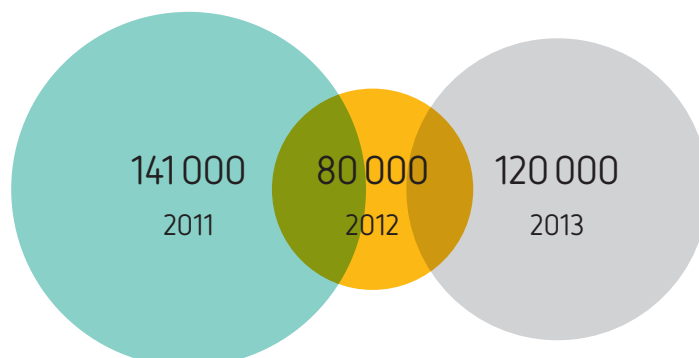

Ylempiä toimihenkilöitä (49 hlö)

KOULUTUSKUSTANNUKSET 2011–2013 (EUROA/VUOSI)

Koulutuskustannukset eivät sisällä työaika, sisäisiä koulutuksia eivätkä esimerkiksi järjestelmähankintojen yhteydessä toimitettuja koulutuksia.

PALKITSEMINEN

Erillisverkoissa on käytössä koko henkilöstön kattava tulospalkkiojärjestelmä sekä kertapalkkiojärjestelmä. Palkitsemisen tavoitteena on kannustaa hyviin suorituksiin ja motivoida henkilöstöä pitkäjänteiseen työhön yrityksen päämäärien saavuttamiseksi. Koko henkilöstön ja johdon tulospalkitsemisesta ja vuosittain asetetuista tavoitteista päättää emoyhtiön hallitus.

Vuoden 2013 alussa päätetyt konsernin tulospalkkiomittarit muodostuivat taloudellisesta tuloksesta, asiakastytyväisyydestä ja liiketoimintakohtaisista erillistavoitteista.

Kertapalkkiojärjestelmä mahdollistaa palkitsemisen erityisistä työsuorituksista. Erinomaisesta suorituksesta palkittiin vuoden 2013 aikana 30 kertaa.

Suomen valtio julkistaa keskeiset palkitsemista koskevat tiedot kaikkien valtioenemmistöisten yhtiöiden osalta. Erillisverkkojen johdon palkitsemista koskevat tiedot on julkistettu valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen verkkosivuilla (<http://valtioneuvoston.fi/suomi/yhtiot/palkitsemistiedot/>) vuodesta 2009 lähtien. Vuosien 2012–2013 tiedot on esitetty alla olevassa taulukossa.

TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

Erillisverkoissa halutaan varmistaa, ettei henkilöstö kärsi työperäisistä sairauksista tai vammoista työssä ollessaan eikä sen jälkeen. Työterveyttä edistetään muun muassa ennakoivalla terveydenhuollolla, ergonomiatarkastuksilla ja työjärjestelyillä. Jokaisen tulee myös kantaa vastuuta työturvallisuuden sekä turvallisen ja viihtyisän työympäristön ylläpitämisestä.

Erillisverkoissa noudatetaan työterveyshuollon osallistava työterveyshuolto -toimintamallia. Osallistava työterveyshuolto on interaktiivinen toimintamalli, jossa yritys, henkilöstö ja työterveyshuolto toimivat yhteistyössä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on yrityksessä hyvinvoiva ja terveenä työnsä tekevä työntekijä aina vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka ja vielä sen jälkeenkin. Erillisverkoissa toimii työsuojelutoimikunta, joka kokoontuu säännöllisesti ja käy seurannassaan läpi työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyviä asioita sekä tekee tarvittaessa kehitysehdotuksia. Vuoden 2013 aikana työsuojelutoimikunta kokoontui viisi kertaa.

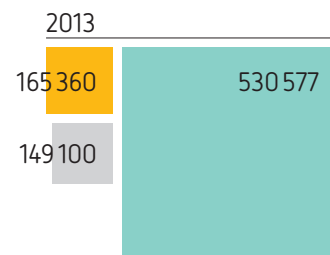
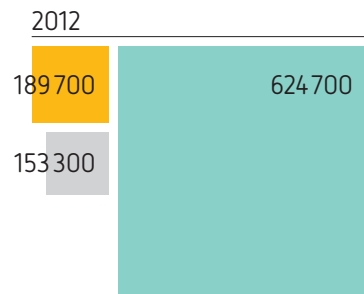
Vuonna 2013 ei sattunut työ- eikä työmatkatapaturmia. Vuoden 2013 sairauspoissaoloprosentti oli 1,2 % (2,4 % vuonna 2012). Erillisverkoissa ei ole todettu ammattitauteja tai ammatitautiepäilyjä, eikä yrityksessä ole tapahtunut kuolemaan johtavia tapaturmia.

30

Erinomaisesta suorituksesta palkittiin vuoden 2013 aikana 30 kertaa.

Johdon palkat ja palkkiot (eur)

- Konsernin toimitusjohtaja
- Muu johtoryhmä
- Emoyhtiön hallitus yhteensä

1,2%

Vuoden 2013 sairauspoissaoloprosentti oli 1,2 %.

TASA-ARVO Erillisverkkojen tasa-arvosuunnitelma päivitettiin vuonna 2013. Tasa-arvosuunnitelmassa korostetaan etenkin sukupuolten välistä palkkauksen tasa-arvoisuutta sekä mahdollisuutta tulla valituksi tehtäviin sukupuolesta ja iästä riippumatta. Erityistä huomiota sukupuoleen kiinnitetään johtaja-, päällikkö- ja esimiesvalintoja tehtäessä. Tasa-arvoasiat otetaan huomioon myös työilmapiiritutkimuksessa, jonka mukaan yrityksen tasa-arvoa edistävä toiminta on parantunut, ollen 3,72 (3,63 vuonna 2012) asteikolla 1–5.

CASE 3

TYÖTÄ, JOLLA ON TARKOITUS

Seuraavassa Gallupissa on haastateltu erveläisiä eri liiketoiminnoista. Erveläisiltä kysyttiin

1. Mikä sinua motivoi työssäsi?
2. Mikä rooli työnantajalla on työhyvinvoinnin lisäämisessä?
3. Erveläisyys – mitä se sinulle merkitsee?

Jussi

tekninen asiantuntija, Tuotteet ja palvelut
-liiketoiminta, Päätelaitteet, 6 v talossa

1. Haasteelliset ja vaativat työtehtävät sekä niistä saatu palaute (asiakkaalta sekä omalta tiimiltä). Palkkaa unohtamatta.
2. Lisätä tyky-toimintaa.
3. Olla osana isoa asiantuntijoiden joukkoa.

Pia

asiakasneuvoja, Tuotteet ja palvelut -liiketoiminta, Johtotieto, 5 v 6 kk talossa

1. Eniten minua motivoi työssäni se että asiakkaani saavat minulta laadukasta asiakaspalvelua ja heiltä saamani positiivinen palaute. Myös työn vaihtelevuus motivoi ja pitää vireessä.
2. Työnantaja mahdollistaa puitteet ja olosuhteet onnistuneeseen asiakaspalveluun. Myös edut, kuten virikesetelit, virkistyspäivät, lounassetelit ynnä muut, viestittävät työntekijälle, että sinuun kannattaa satsata ja olet meille tärkeä. Jos puitteet ovat kunnossa, loppu onkin sitten omasta asenteesta kiinni.
3. Tuntuu hyvältä olla osana isompaa yhtiötä. Olo on turvallisempi tulevaisuuden suhteen ja tuntuu, että kehittymisen mahdollisuudet ovat suuremmat. Synergia firman sisällä tuo uusia ulottuvuuksia sekä henkilökohtaisella että Johtotiedon tasolla. Eli tykkään olla erveläinen.

Marjut

taloushallinnon asiantuntija, Konsernipalvelut, 7 v talossa

1. Parasta työssäni ovat mielenkiintoiset työtehtävät ja eniten motivoi työn itsenäisyys ja se että työtä pääsee itse kehittämään. Uusien haasteiden ja vastuiden saaminen nostaa myös motivaatiota.
2. Mielestäni suuri rooli. Työnantajan vastuulla ovat esimerkiksi työergonomia ja toimivat työvälineet, ne ovat mielestäni meillä kunnossa. Työhyvinvointiin liittyy mielestäni läheisesti myös sosiaalisuus työyhteisössä.
3. Erveläisyys merkitsee minulle turvallisuutta ja jatkuvuutta. On hienoa kuulua yhtenäiseen porukkaan. Itse olen syksyllä jäämässä äitiyslomalle ja toisaalta haikeana, mutta kuitenkin luottavaisin mielin on hyvä jäädä, kun tiedän että tänne on mukava palata sitten taas takaisin.

CASE 3

Mika

liiketoimintajohtaja, Turvallisuusverkko-liiketoiminta, 2 v 3 kk talossa

1. Vastuullinen ja mielenkiintoinen työ, yhteiskunnallinen ulottuvuus. Pääsen työssäni käyttämään omaa kokemusta ja tuomaan sen yrityksen hyödyksi samalla oppien itse uutta.
2. Työnantaja luo puitteet ja edellytykset työn tekemiselle ja työssä jaksamiselle. Työhyvinvointia tuetaan muun muassa huolehtimalla voimavarojen oikeasta mitoituksesta, kehittämällä toimintatapoja ja osaamista sekä hyvällä avoimella johtamiskulttuurilla.
3. Erveläisyydestä voi olla ylpeä. Yrityksemme on jo nyt arvostettu toimija omalla toiminta-alueellaan. Ja merkitys tulee kasvamaan tulevaisuudessa.

Katja

järjestelmäsuunnittelija, Viranomaisradioverkko-liiketoiminta, 1 v 2 kk talossa

1. Mielestäni motivoituminen lähtee itsestäni, tyytyväisyydestäni, taidoistani ja omista teoistani. Mitä parempi työympäristö, mielenkiintoiset, monipuoliset ja vaihtelevat työtehtävät sekä mukavat ja osaavat työkaverit, sitä mielekkäämpää ja motivoivampaa työni on. Työn vapaus sekä vastuu lisäävät motivaatiota, kuten myös työssä oppiminen.
2. Työhyvinvoinnin lisäämisessä työnantajalla on ratkaiseva merkitys, kuuluuhan siihen esimerkiksi työterveyshuolto, työkyvyn ylläpito, tasa-arvoinen kohtelu sekä myös työympäristö.
3. Erveläisyys merkitsee vakautta ja pysyvyyttä, minulle myös aika tuoretta työympäristöä. Erveläisenä on hyvä olla.

Arto

tekninen kiinteistöpäällikkö, Teletoitilat-liiketoiminta, 4 kk talossa

1. Kiinteistöbisneksessä on hienoa olla omistajan leivissä. Niukankin kuukausipalkan päälle mahdollisuudet kunnon bonuksiin auttavat ahertamisessa.
2. Kyllä hyvin organisoidussa työyhteisössä on hienoa työskennellä. Ja siisteissä, lämpimissä sisätiloissa.
3. Erveläisyys on meikäläiselle vielä hiukan epäselvä käsite. Asia selvinnee perehdytysjakson päätyttyä?

Jukka

järjestelmäsuunnittelija, Tuotteet ja palvelut -liiketoiminta, Palveluoperaattori, 6 kk talossa

1. Haasteelliset tehtävät sekä niiden merkityksellisyys.
2. Työnantajan rooli on tarjota ympäristö ja puitteet, jotka mahdollistavat yllä mainittujen asioiden toteutumisen mahdollisimman kitkattomasti. Työkalut kuntoon kiitos!
3. Erveläisyys merkitsee minulle kiintoisia aikoja.

YMPÄRISTÖVASTUU

Ympäristöasioiden huomioiminen on osa Erillisverkkojen liiketoimintaa ja toimintaperiaatteita. Erillisverkkojen toiminnassa pyritään minimoimaan ympäristöön aiheutuvat negatiiviset vaikutukset muun muassa hyödyntämällä mahdollisimman paljon olemassa olevaa tietoliikenneinfrastruktuuria, kuten antennimastoja ja suojatiloja. Energiatehokkuus on yksi tärkeimmistä ympäris-

tönäkökohdista konsernin liiketoiminnassa. Lisäksi veden kulutus, jätteiden asianmukainen käsittely sekä luonnon monimuotoisuuden huomioiminen verkkojen rakentamisessa ovat tärkeitä näkökohtia, joita seurataan vuosittain, ja joista aiheutuvia vaikutuksia ympäristöön pyritään vähentämään. Vuonna 2013 toteutettujen investointien avulla parannettiin virve-verkon energiategokkuutta.

Energiategokkuus

Erillisverkkojen energiankulutus aiheutuu tuki- ja laiteasemien ja verkon keskusten sähkönkulutuksesta sekä tilojen lämmitykseen käytettävästä kaukolämmöstä. Virve-verkon laskennallinen sähkönkulutus on noin 6,6 GWh vuodessa. Leijonaverkkojen laitesuojien sähkönkulutus on pysynyt tasaisesti noin 50 GWh:ssa vuosittain. Kol-

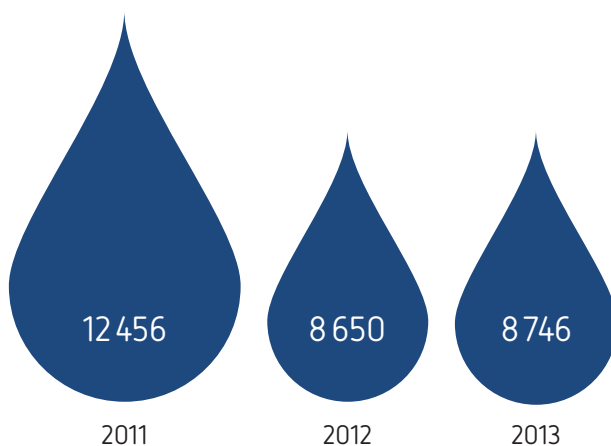
messa suurimmassa laitesuojassa hyödynnetään meri- tai järvivesijäähdytystä. Muissa laitesuojissa pyritään hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan Suomen ilmaston mahdollistamaa vapaajäähdytystä sekä lämmön talteenottoa talvisin. Lisää laitesuojien energiaratkaisusta voit lukea case-artikkelista Suojassa Leijonaverkoissa sivuilta 29.

Vedenkulutus

Erillisverkkojen vedenkulutuksesta merkittävin osa koostuu Leijonaverkkojen laitesuojatilojen jäähdytysvesistä. Kulutetun veden seuranta kattaa noin 84,4 prosenttia (vuonna 2012 72 prosenttia) Leijonaverkkojen tuotannollisista telekiinteistöistä ja -tiloista. Vuonna 2013 vedenkulutus oli näissä kohteissa noin 8 700 m³ (noin 13 000 m³ vuonna 2011). Valtaosassa laitesuojatiloista on nestekier-

toinen suljettu jäähdytysjärjestelmä, jolla käyttöveden kulutusta on pyritty minimoimaan. Vuoden 2011 poikkeama käytetyn veden määrässä johtui suurehkon laitesuojatilan jäähdytyksen perusparrustöistä. ■

Alla oleva taulukko kuvaa Leijonaverkkojen laitesuojien vedenkulutusta (m³) 2011–2013.

Leijonaverkkojen laitesuojien vedenkulutus (m³) 2011–2013

CASE 4

SUOJASSA LEIJONAVERKOISSA

Paksu rautaovi jymähtää kiinni. Hiljaisuutta leikkaa ilmastointikoneiden tasainen hyrinä. Kiinteistöpäällikkö **Esa Wörlin** kääntää katkaisijasta ja pian ledit valaisevat kiviseiniä. Tutustuminen Leijonaverkkojen laitesuojaan syvällä Suomen kallioperässä voi alkaa.

Luolassa käytävät ja laitetilat seuraavat toisiaan ja pääni yläpuolella on koko ajan vähintään kahdeksan metriä kalliota (kalliosuojien minimipaksuus), kasa moreenia ja pala sekametsää. Leijonaverkot vuokraa laitetiloja yhteiskunnan kannalta kriittisille toimijoille ja organisaatioille. Näissä laitesuojissa pystytään toimimaan myös poikkeusoloissa muun muassa paine- ja kaasutiiviiden rakenteiden ja erilaisten varajärjestelmien ansiosta.

– Kun elämä maan päällä pysähtyy, toiminta laitesuojissa jatkuu, kiinteistöpäällikkö Esa Wörlin kuvailee.

Kahdeksalla metrillä kalliota on siis merkitystä.

KYLMÄSTÄ LÄMPIMÄÄN Vierailuni tarkoituksena on tutustua laitesuojan energiankäyttöön ja tehokkuuteen. Luolassa energiaa kuuluu tietoliikennelaitteiden pyörittämiseen ja niitä palveleviin koneisiin ja laitteisiin, kuten jäähdytykseen ja ilmastointiin. Laitesuojan kokonaisenergiakulutuksesta noin 20 pro-

“Pääni yläpuolella on koko ajan vähintään kahdeksan metriä kalliota.”

senttia muodostuu jäähdytyksestä ja 60 prosenttia palvelinten energiankulutuksesta.

Laitesuojan energiatehokkuutta ja -omavaraisuutta on parannettu viime vuosina. Laitesuojan kiinteistömanageri **Esko Varis** kertoo, että pääjäähdytysjärjestelmän laudepiirin osaksi on rakennettu vapaajäähdytysjärjestelmä, jonka avulla hyödynnetään kylmää ulkoilmaa laitesalien jäähdyttämiseen, kun ulkolämpötila laskee alle 10 asteeseen.

– Jäähdytysjärjestelmässä tietoliikennelaitteiden muodostama lämpökuorma poistetaan laitesaleista kaappikoneilla, joille kylmä tuotetaan jäähdytyskauden aikana vedenjäähdyttimellä. Vapaajäähdytyksen aikana vedenjäähdytin ei ole toiminnassa, vaan lauhdeliuos käy jäähtymässä ulkona sijaitsevilla nestelauhduttimilla ja kylmä siirretään kaappikoneiden jäähdytysveteen lämmönsiirtimen avulla, Varis summaa.

Lauhdelämmöllä lämmitetään esimerkiksi laitesuojan tuloilmaa.

Osassa Leijonaverkkojen laitesuojien vapaajäähdytysjärjestelmissä hyödynnetään järvi- ja merivettä.

Laitesuojassa syntyvää lämpöä on pyritty hyödyntämään myös ottamalla käyttöön lämpöpumppuja, jotka keräävät lämpöä talteen esimerkiksi tilojen lämmitystä varten. Lauhdelämmöllä lämmitetään esimerkiksi laitesuojan tuloilmaa.

– Lämpöpumpputekniikka on kehittynyt ja hyötysuhde parantunut viime vuosina. Myös hintojen laskun myötä pumppuihin investoimisesta on tullut liiketoiminnan kannalta järkevää. Säästöjä saavutetaan esimerkiksi luopumalla kaukolämmön käytöstä.

PIENTEN TEKOJEN SUMMANA SUURIA VAIKUTUKSIA

– Konesalien energiatehokkuuden parantamiseksi tehdään koko ajan työtä ja pienemmilläänkin parannuksilla ja muutoksilla voi pitkässä juoksussa olla iso merkitys osana kokonaisuutta, Esko Varis kuvailee.

Konesaleissa on muun muassa nostettu tilojen lämpötiloja vaiheittain muutamilla asteilla, tiivistetty asennuslattioita sekä vaihdettu valaistukset automaattisesti sammuviin ledeihin. Lisäksi vanhoihin IV-koneisiin on lisätty taajuusmuuttajia, joiden avulla tehoa voidaan portaattomasti säätää.

LIIKETOIMINTA JA ENERGIATEHOKKUUS KÄSI KÄDESSÄ

Energiatehokkuus on yksi Leijonaverkkojen liiketoiminnan elinehdoista. Energiaratkaisuja mietittäessä ja taistelussa ilmastonmuutosta vastaan Leijonaverkot katsoo pidemmälle tulevaisuuteen. Tavoitteena ei siis ole pelkkä lyhyen aikavälin tuotto, vaan laitesuojien pitkän tähtäimen kehittäminen ja liiketoiminnan jatkuvuus.

– Näin turvataan energiatehokkaat, taloudelliset ja turvalliset tilat asiakkaille myös tulevaisuudessa, Wörlin muotoilee.

Esimerkiksi konesalien tehokas käyttö on sekä liiketoiminnan että energiatehokkuuden kannalta oleellista: mitä korkeampi käyttöaste, sitä paremmin muun muassa laitesuojan jäähdytys ja ilmastointi voidaan hyödyntää.

Vierailu on loppuillaan ja on aika palata päivän valoon. Luolassa ledit jäävät palamaan, mutta vain hetkeksi. ■

Teksti ja kuvat: Katariina Salmisalo

PUE (Power Usage Effectiveness)

KONESALIEN energiatehokkuutta kuvataan PUE-luvun avulla. Luku ilmaisee kokonaisenergiankulutuksen ja palvelinten kuluttaman energian välisen suhteen.

Tällä hetkellä Leijonaverkkojen laitesuojien PUE on keskimäärin 2,0, mutta yksittäiset laitesuojat pääsevät jo alle tämän arvon.

2,0 PUE-luku tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jokaista kahden watin energiamäärää kohden yksi watti siirtyy itse IT-toimintoihin. Leijonaverkkojen tavoitteena on saada painettua laitesuojien PUE-luku kohti ideaalia 1,0 tasoa. Työtä energiatehokkuuden parantamiseksi on vielä jäljellä, osaltaan laitesuojille ominaisen turvallisuuteen perustuvan infrastruktuurin vuoksi.

PUE-lukua seurataan säännöllisesti ja jatkossa luku raportoidaan vuositason yrittäjäraportissa.

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA VAIKUTUKSET

Erillisverkoissa taloudellisella vastuulla tarkoitetaan hyvää hallinnointitapaa, kustannustehokkuutta sekä pitkäjänteisen taloudellisen lisäarvon luomista sidosryhmille. Suomen Erillisverkot Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yrityksen toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille, vaan yhtiön palvelutehtävän kustannustehokas hoitaminen. Taloudellinen lisäarvo kuvaa sitä, millaisia vaikutuksia Erillisverkoilla on taloudellisen hyvinvoinnin luomiseen ja sidosryhmien saamaan talou-

delliseen hyötyyn. Alla on kuvattuna Erillisverkkojen taloudelliset tunnusluvut vuodelta 2013.

Taloudelliset tunnusluvut

Avaintunnusluvut	2013	2012	2011
Liikevaihto MEUR	38,5	37,7	31,6
Liikevoitto (-tappio) MEUR	-0,8	3,0	0,9
Omaravaisuusaste -%	86	88	89
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-0,6	2,8	1,4

Suorat taloudelliset vaikutukset

Erillisverkkojen suorat taloudelliset vaikutukset koostuvat tavaroiden ja palvelujen ostoista, henkilöstökuluista, maksetuista tuloveroista sekä investoinneista. Keskeisiin sidosryhmiin kuuluvat osakkeenomistajat, asiakkaat, henkilöstö, palvelun- ja tavarantoimittajat sekä julkinen sektori. Yhtiöjärjestyksen mukaan Suomen Erillisverkot Oy ei jaa varojaan osinkona. Vuonna 2013 tuotetun ja sidosryhmille jaetun lisäarvon erotuksena yhtiön oman toiminnan kehittämiseen

jäi 5,5 miljoonaa euroa. Sidosryhmiin kohdistuvia välittömiä taloudellisia vaikutuksia on kuvattu alla olevassa taulukossa. Investoinnit on kuvattu tarkemmin sivulla 33.

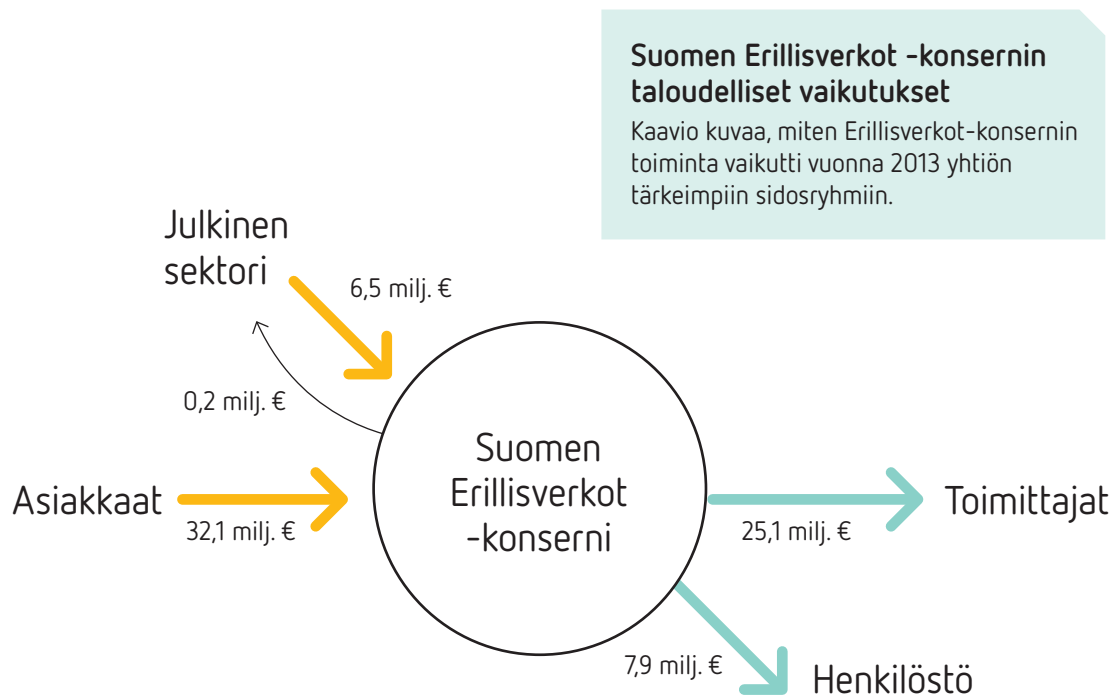
Taulukossa kuvataan taloudelliset pääomavirrat suoriteperusteisina sidosryhmäkohtaisesti maksetut verot ja ennakonpidätykset maksuperusteisesti.

Taloudellisen lisäarvon luominen sidosryhmille (MEUR)		2013	2012	2011
Tuotettu suora taloudellinen lisäarvo				
Liiketoiminnan tuotot *	Asiakkaat	32,1	31,2	25,9
Hintatuki	Julkinen sektori	6,5	6,6	6,1
Jaettu taloudellinen lisäarvo				
Materiaali- palveluostot, muut liiketoiminnan kulut	Toimittajat	25,1	23,2	21,8
Henkilöstökulut**	Henkilöstö	7,9	6,5	5,3
Nettorahoituskulut	Rahoittajat	-0,1	-0,1	-0,1
Maksut omistajille	Omistajat	0	0	0
Maksut valtiolle***	Julkinen sektori	0,2	0,3	0,1
Annetut tuet ja lahjoitukset	Yleishyödylliset yhteisöt	0	0	0
Jakamaton lisäarvo liiketoiminnan kehittämiseen		5,5	7,9	4,9

*Sisältäen liikevaihdon ja liiketoiminnan muut tuotot

**Sisältäen palkat, palkkiot ja henkilösivukulut sekä henkilöstölle maksetut pvrahat ja km-korvaukset

***Vertailuvuosien 2012 ja 2011 tiedot on korjattu

Yllä olevassa kaaviossa on esitetty, miten Erillisverkkojen suorat taloudelliset vaikutukset vuonna 2013 kohdistuivat tärkeimpiin sidosryhmiin. Kaavio kuvaa taloudellisen lisäarvon muodostumista sidosryhmittäin tuloslaskelmapohjaisesti, eikä sisällä esimerkiksi investointeja.

Suomen Erillisverkot -konsernin yhtiöiden maksamat verot ja ennakonpidätykset maksuperusteisesti.

MEUR	2013	2012	2011
Tulovero Suomeen	0,3	0,2	0,5
Tulovero muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Kiinteistövero Suomeen	0,3	0,3	0,2
Kiinteistövero muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Arvonlisävero Suomeen*	1,3	2,1	2,0
Arvonlisävero muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Ennakonpidätykset Suomeen	1,9	1,5	1,3
Ennakonpidätykset muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	3,8	4,1	4,0

*Tilittävä ALV (myyntien ALV:sta vähennetty ostojen ALV)

MAKSETUT VEROT Erillisverkkojen yhtiöiden kaikki tuloverot ja ennakonpidätykset on maksettu Suomeen.

Investoinnit

Vuosille 2008–2013 ajoittuneen virve-verkon investointiohjelman (VIRKE) investoinnit olivat yhteensä 38 miljoonaa euroa. Tavoitteena on ollut löytää parhaat uudet ratkaisut parantamaan virve-verkon häiriöiden sietokykyä. 38 miljoonan euron kokonaissummasta 28 miljoonaa euroa investoi Huoltovarmuuskeskus ja 10 miljoonaa euroa Erillisverkot.

Vuonna 2012 käynnistettyjen Huoltovarmuuskeskuksen 2,8 miljoonan euron varautumisinvestointien kohteita ovat tukiasemien kiinteän varavoiman lisähankinta ja uudentyypiset siirrettävät, satelliittiyhteydellä varustetut minitukiasemat sekä kehittyneempi tukiasemien olosuhdevalvonta. Tavoitteena on turvata viranomaisien tarvitsemat palvelut toimintavarmasti kaikissa olosuhteissa.

Lisäksi virve-verkko on investoinut usean vuoden

ajan virve-tukiasemien muutostöihin, joiden tarkoituksena on parantaa virven kustannustehokkuutta ja toimintavarmuutta hajauttamalla virve-tukiasemia eri mastonomistajien mastoihin.

Vuonna 2013 Leijonaverkkojen valmistuneet investoinnit olivat 2,7 miljoonaa euroa, jotka koostuivat 49 erillisestä hankkeesta. Suurimpia ylläpitoinvestointeja olivat laitesuojan käyttövesijärjestelmän uusiminen, pääjäähdytysjärjestelmän uusiminen sekä varavoimajakelun ja -automaation saneeraus yksittäisissä laitesuojissa. Näiden lisäksi tehtiin muutamia kehitysinvestointeja, joista suurimpana yksittäisen laitesuojan kapasiteetin tuplaaminen.

Muut Erillisverkkojen investoinnit kohdistuivat lähinnä toimistotekniikkaan ja kalusteisiin. ■

ERILLISVERKOT, GRI-SISÄLTÖ 2013

VASTUULLISUUSSTRATEGIA		SIVU
1	Toimitusjohtajan katsaus	7–8
2	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	17
ORGANISAATION TAUSTAKUVAUS		
3–9; 13–14	Erillisverkkojen kuvaus: koko, liiketoiminta ja omistusrakenne	4, 14
10–11	Henkilöstön määrä	23–24
12	Erillisverkkojen toimitusketju	9
15–16	Ulkopuoliset sitoumukset ja jäsenyydet järjestöissä	15, 22
TUNNISTETUT OLENNAISET NÄKÖKOHDAT JA LASKENTARAJA		
17–23	Raportin sisällön määrittely; olennaiset teemat ja laskentaraja	9
SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS		
24–27	Erillisverkkojen sidosryhmät ja vuorovaikutus	14–15, 21–22
RAPORTIN KUVAUS		
28–33	Raportin tiedot	3
HALLINTO		
34–48	Hallitukseen kokoonpano ja rooli	11
LIIKETOIMINNAN EETTISYYS		
56	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	8

YRITYSVASTUUN JOHTAMINEN		SIVU
	Johtamisen kuvaus	12
	Henkilöstöjohtaminen	23
TALOUDELLINEN VASTUU		
EC1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakatuminen	31–32
EC4	Valtiolta saadut avustukset	28–30
YMPÄRISTÖ		
EN3	Energiankulutus	28
EN6	Energiankulutuksen vähentäminen	28–30
EN8	Vedenkulutus	28
EN19	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	30
EN27	Palveluiden ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteet	28
HENKILÖSTÖ JA TYÖOLOSUHTEET		
LA1	Henkilöstön vaihtuvuus	23
LA6	Tapaturmataajuus, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset	25
LA9	Koulutus	23
LA10	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	23
LA11	Suoritusarvioinnit ja kehityskeskustelut	23
LA12	Hallituksen ja henkilöstön jakauma sukupuolen perusteella	24
LA13	Tasa-arvoinen palkitseminen	25
YHTEISKUNTA		
S06	Poliittisten tukien kokonaisarvo	8
TUOTEVASTUU		
PR5	Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset	16
TELETOIMIALAN TUNNUSLUVUT		
PA3	Toimenpiteet verkon saatavuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi sekä käyttökatkot	18, 20
PA6	Verkon saatavuus ja käytettävyys hätätilanteissa	19–20
IO1	Investoinnit verkkoon	18, 33
IO8	Rakennettu infrastruktuuri ja olemassa olevien rakenteiden hyödyntäminen	17–18, 28
TA1	Tuotteiden ja palveluiden resurssitehokkuus	28–30

SANASTOA

Erve – Suomen Erillisverkot -konserni
GRI – Global Reporting Initiative
SM – Sisäministeriö
STUVE – Suomen Turvallisuusverkko Oy
TELVE – Toimintavarmat televerkot
TUVE – Hallinnon turvallisuusverkko

VIRKE – Viranomaisradioverkon investointiohjelma
VIRVE – Viranomaisradioverkko
VM – Valtiovarainministeriö
VM Julk ICT – Valtiovarainministeriön Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen toiminto
VNK – Valtioneuvoston kanslia
VTP – VIRVE Tuotteet ja Palvelut Oy